

Spel 'Kansrijk' pakt kansengelijkheid in onderwijs aan

12.9.2026 - | Radboud Universiteit

Kansengelijkheid in het onderwijs is een hardnekkig probleem. Dat komt vooral omdat er veel partijen bij betrokken zijn. Ouders en kinderen, schoolleiders, schoolbesturen, beleidsmakers: ieder heeft z'n eigen ideeën en belangen. Het spel 'Kansrijk', ontwikkeld door onderwijsonderzoekers van de Radboud Universiteit en de Universiteit van Amsterdam, geeft spelers inzicht in die verschillende invalshoeken. En dat is een eerste stap naar samen werken aan oplossingen.

Deze zomer hebben het Samenwerkingsverband Kansengelijkheid & Burgerschapsonderwijs (SKB) en de Radboud Universiteit een licentieovereenkomst getekend voor het spel 'Kansrijk'. Die overeenkomst houdt in dat de stichting workshops kan gaan verzorgen met het spel.

Kansrijk is een 'serious game', een beleidsspel dat partijen die bij kansengelijkheid in het onderwijs betrokken zijn, helpt om in gesprek te komen over wat daar allemaal bij komt kijken. Het kan daarom een goede opening bieden voor meer begrip en betere samenwerking.

Korte versie en spel op maat

'Kansrijk' kent twee varianten: een korte versie, die zich afspeelt in de denkbeeldige gemeente Kansrijk. Spelers moeten zich daarbij verplaatsen in verschillende rollen van partijen in die gemeente. In een tweede, langere maatwerkversie wordt het spel afgestemd op de omstandigheden in de omgeving waar het gespeeld wordt. Op die manier hebben de onderzoekers het al in Venlo en Leiden gespeeld, en zo gaat SKB het half september spelen in de regio Eemland. Daar doen dan zo'n 35 bestuurders en beleidsmakers uit die regio mee.

'In de korte versie is het spel een dialoogstarter', legt Jeroen Paul Nijmeijer, directeur van SKB uit. 'De maatwerkversie is eerder een 'beleidsinterventie: dan koppel je het echt aan een inhoudelijke agenda. Zo zet de regio Eemland het spel ook in, als een belangrijke stap in het vormen van een strategie gericht op kansengelijkheid in het onderwijs.'

Aan de slag

Floris Burgers, een van de onderzoekers achter 'Kansrijk', is blij dat het spel nu de wereld in gaat. 'Bij SKB is het in goede handen. Zij kunnen ervoor zorgen dat het spel op de juiste plekken gespeeld wordt, dat scholen en onderwijsorganisaties ermee aan de slag gaan. Zo kunnen onze onderzoeksresultaten het meeste maatschappelijke impact maken. En dat is toch wat je wilt als onderzoeker: dat je kennis bijdraagt aan de samenleving.'

De onderzoekers laten het spel bovendien niet helemaal los: 'We zijn sowieso benieuwd naar de ervaringen. En als er zich uitdagingen voordoen bij het spelen van het spel, denken we uiteraard mee over verbeteringen.' Bovendien publiceren ze binnenkort nog een wetenschappelijk artikel over het spel en wat het spelen daarvan met deelnemers doet.

Leren van simuleren

Jeroen Paul Nijmeijer is enthousiast over 'Kansrijk', omdat het spel 'een situatie nabootst die dicht bij de werkelijkheid komt. Je kunt met elkaar praten over een situatie zonder dat het direct over jouw situatie gaat. Dat maakt het veiliger, zo kun je wat langer op een onderzoekende, toetsende manier praten. Want je hebt het nog niet over de werkelijkheid, je neemt nog niet meteen besluiten.'

Bovendien maakt het spel duidelijk dat partijen elkaar minder goed kennen dan ze denken. 'Die aanname is in mijn ervaring vaak juist een reden waarom samenwerken niet goed gaat. Tijdens het spel zie ik veel momenten waarop mensen zich realiseren dat ze toch niet helemaal in beeld hebben wat de afwegingen van een ander bepaalt. Dan wordt er echt iets doorbroken.'

Meer weten over Kansrijk en de mogelijkheden om het te spelen? Kijk voor meer informatie op de website van SKB.

<https://www.ru.nl/onderzoek/onderzoeksnieuws/spel-kansrijk-pakt-kansenongelijkheid-in-onderwijs-aan>